

UN TREN, UNA FOTO I UNS QUANTS RECORDS

2014 és un any de commemoracions històriques, tant a Oliva com a les localitats veïnes. I ho és per partida doble. En 2014, es compleixen els quaranta anys del tancament al trànsit, per part de Renfe, de la línia de via estreta Gandia-Dénia (el tram Carcaixent-Gandia havia estat eliminat anys abans, concretament, a partir de l'11 de juliol de 1969). Tot ocorria el 10 de febrer de 1974. La mesura –mesura summament trista, decebedora i colpidora– es duia a terme a les onze del matí d'aquell dia. Llavors, partia l'últim ferrocarril que feia el trajecte Gandia-Dénia. Va ser el tren 1655, un automotor Billard, al qual només van pujar tres passatgers que van pagar 32 pessetes pels tres bitllets.

En 2014, així mateix, es compleix el 150 aniversari de la posada en marxa del primer tram del trajecte, que era el que enllaçava les poblacions de Carcaixent i Gandia. Per a més detalls, fou el 7 de febrer de 1864 quan començava a funcionar aquell tramvia de tracció animal, anomenat aleshores tramvia de sang. Vint anys més tard, en 1884, el servei, ja convertit en tren de vapor després de ser adquirit per la família Trénor, arribava per primera vegada a Dénia.

I, és clar, *Cabdells* vol apropar l'avinentsa per a traure de l'oblit un tros del passat, d'un passat no tan remot, amb la presentació i publicació d'una foto que acredita i testimonia el pas del tren –d'aquell tren pretèrit i, a l'hora, tan present en la memòria col·lectiva–, per l'estació de la vila d'Oliva. Una foto que pertany a l'Arxiu Antonio Chorro del Museu Municipal de Xàbia i que me la va fer arribar, al novembre de 2013, l'arqueòleg de l'Ajuntament de Xàbia, Joaquim Bolufer i Marqués. Una foto que, a poc despai, li la vaig adreçar a un dels millors especialistes en l'estudi del ferrocarril, Vicent Ferrer i Hermenegildo, perquè la investigara i fera les comprovacions adients. Al febrer de 2014, Ferrer em confirmava que la foto és de l'estació d'Oliva i, tot seguit, afegia:

És una imatge molt evocadora. D'esquerra a dreta, es veu la part posterior de la màquina, el guardagull (està fent una maniobra), el furgó, i els desconeguts cotxes tipus *Imperial*. És a dir, cotxes de dos pisos.

Tot aquest material és d'origen, és a dir, de la cia. AVT (Almansa, València, Tarragona). Possiblement, siga de finals de 1800 o principis de 1900, doncs aquests cotxes van deixar de funcionar cap al 1915/1920.

Davant la grandiositat i el realisme d'aquesta foto, hom no té altra opció que restar en silenci, embadalit, amb la mirada àxia i captivada, contemplant quiet i sense pressa l'instant que la càmera va captar de per vida, aqueix instant que, segons Aristòtil, “és la continuïtat del temps, ja que uneix el temps passat amb el temps futur”. El temps, sempre el temps, ha estat objecte d'observació i teorització crítica per part dels pensadors més representatius i influents de la Grècia clàssica. El temps fuig irremeiablement. El temps és fugaç. Tot i així, Plató sostenia que “el temps és la imatge mòbil de l'eternitat”.

Manel Arcos i Martínez
Oliva, primavera d'hivern de 2014

Antiga estació de ferrocarril d'Oliva (Museu Municipal de Xàbia, Arxiu Antonio Chorro, ca. 1895-1900).

